

Sygn. akt I C 535/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 lutego 2019r.

Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Anita Wolska

Protokolant: Aneta Siemaszko

po rozpoznaniu w dniu 29 stycznia 2019r. w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa **Grupy Inwestor Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S.**

przeciwko M. K.

o zapłatę

I.zasądza od pozwanego M. K. na rzecz powoda Grupy Inwestor Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. kwotę 2.460 zł (dwa tysiące czterysta sześćdziesiąt złotych) wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 16 maja 2014r. do dnia 31 grudnia 2015r., a od dnia 01 stycznia 2016r. do dnia zapłaty wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie.

II.zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 617 zł (sześćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

III.przyznaje kuratorowi pozwanego nieznanego z miejsca pobytu w osobie sekretarza sądowego M. W. kwotę 300 zł (trzysta złotych) tytułem wynagrodzenia.

IV. przyznaje od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie na rzecz adwokata J. S. kwotę 738 zł (siedemset trzydzieści osiem złotych) tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanemu M. K. z urzędu w tym kwotę 138 zł (sto trzydzieści osiem złotych) tytułem podatku VAT.

SSR Anita Wolska

Sygn. akt I C 535/16

UZASADNIENIE

Powód Grupa Inwestor Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. pozwem wniesionym dnia 2 czerwca 2014r. wniósł o zapłatę przez pozwanego M. K. kwoty 2.460 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 16 maja 2014r. do dnia zapłaty, a ponadto o zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych z uwzględnieniem kosztów zastępstwa procesowego i opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.

W uzasadnieniu powód wskazał, że w ramach prowadzonej działalności zawarł z pozwanym w dniu 8 marca 2014r. umowę pośrednictwa nr 4440, której przedmiotem było pośrednictwo w zbyciu prawa do korzystania z nieruchomości tj. działki gruntu nr (...), położonej na terenie Rodziny O. Działkowych NEPTUN przy ul. (...) w S., którą w jego imieniu podpisała umocowana H. Z.. Powód wskazał, że niezwłocznie przystąpił do wykonywania swoich zobowiązań i jeszcze tego samego dnia pozyskał dla pozwanego kontrahenta w osobie A. K., który podpisał z pozwanym umowę

rezerwacyjną. Powód dodał, że M. K. podpisał z zainteresowanym kupnem prawa do korzystania z nieruchomości protokół uzgodnień, w którym ustalono istotne elementy przyszłej umowy takie jak cenę i termin wydania do dnia 5 maja 2014r. Nadto wskazano, że pomimo powyższych ustaleń pozwany złożył oświadczenie o rezygnacji ze sprzedaży umieszczone w prawym górnym rogu kopii umowy rezerwacyjnej. Powód powołując się na treść umowy pośrednictwa wskazał, że pozwany zobowiązany był do zapłaty pośrednikowi wynagrodzenia za dokonanie czynności w wysokości 2.460 zł, dlatego wezwał go do zapłaty, jednak do dnia złożenia pozwu należność nie została uregulowana (k. 2-3v).

Nakazem zapłaty (k. 24) wydanym w postępowaniu upominawczym w dniu 16 czerwca 2014r. Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

W piśmie z dnia 21 października 2014r. (k. 36-37) pozwany wskazał, że w dniu 8 marca 2014r. zawarł umowę w biurze, a w dniu 10 marca 2014r. poinformował iż rezygnuje ze sprzedaży co napisał na kopii umowy i od tego czasu nie miał żadnego kontaktu z pracownikiem biura. Pozwany wskazał, że jest bezdomny, ma 77 lat i posiada tylko działkę z altanką, w której zamieszkuje.

Postanowieniem z dnia 20 maja 2016r. Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie uchylił w całości nakaz zapłaty z dnia 16 czerwca 2014r. (k. 73), a zarządzeniem z dnia 6 lipca 2016r. ustanowił dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego kuratora dla doręczeń (k. 78).

Kurator w imieniu pozwanego w odpowiedzi na pozew z dnia 28 listopada 2016r. wniósł o oddalenie powództwa w całości i o odstąpienie od obciążania pozwanego kosztami postępowania. Z ostrożności procesowej kurator zgłosił zarzut niewykazania roszczenia, przedawnienia roszczenia oraz braku czynnej legitymacji procesowej powoda (k. 98-101).

W toku postępowania ustalono miejsce pobytu pozwanego, a w piśmie z dnia 05 marca 2018r. pozwany złożył wniosek o zwolnienie go od kosztów sądowych i ustanowienie pełnomocnika z urzędu. Postanowieniem z dnia 14 kwietnia 2018r. niniejszy wniosek został uwzględniony.

Pismem z dnia 12 czerwca 2018r. pełnomocnik pozwanego ustanowiony dla niego z urzędu wniósł o oddalenie powództwa i o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu. Pozwany podniósł zarzut nieważności umowy pośrednictwa, wskazując iż umowę pośrednictwa podpisała H. Z. będąc nieuprawnioną do reprezentacji spółki oraz wskazał, że powód nie wykonał umowy pośrednictwa należycie, bowiem wyraził wolę sprzedaży dwóch działek, zaś powód znalazł nabywcę tylko na jedną z nich, w związku z czym nie może domagać się wynagrodzenia (k. 179-180). Kiedy znalazł się nabywca na jedną z działek pozwany od zawartej umowy odstąpił.

Pozwany w piśmie z dnia 8 sierpnia 2018r. podtrzymał dotychczas wyrażone stanowisko w sprawie i zaprzeczył wszystkim twierdzeniom pozwanego wyraźnie nieprzyznanym przez powoda. Dodał, że H. Z. działała na podstawie pełnomocnictwa i jest uprawniona do reprezentacji powoda i zawierania umów w jego imieniu oraz wskazał, że pozwany zgłosił do sprzedaży działki o nr (...) i na obie działki powód znalazł kupców, lecz pozwany wycofał się ze sprzedaży jednej z nich (nr 215) i dlatego protokół uzgodnień został podpisany wyłącznie na działkę o nr (...) (k. 201-202).

W toku postępowania strony podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 8 marca 2014r. M. K. zawarł z H. Z. działającą w imieniu Grupy Inwestor Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. umowę pośrednictwa w zbyciu oferty nr 4440. Pozwany zlecił, a powód zobowiązał się do podjęcia czynności zmierzających do wyszukania kontrahenta i przygotowań niezbędnych do zawarcia umowy zbycia oferty, której przedmiotem była działka (...) położona na terenie Rodzinnych O. Działkowych NEPTUN przy ul. (...) w S.. H. Z. w oparciu o pełnomocnictwo z dnia 2 stycznia 2014r. udzielone przez Prezesa Zarządu P. P. była uprawniona do zawierania w imieniu spółki umów pośrednictwa w obrocie nieruchomościami. Zgodnie z pkt 1 umowy

za świadczone usługi pośrednictwa zamawiający zobowiązał się zapłacić pośrednikowi wynagrodzenie w wysokości 2.460 zł(w tym podatek VAT). W pkt 10 umowy zamawiający oświadczył, że zapoznał się ogólnymi warunkami umowy pośrednictwa. Zgodnie z pkt 4 ogólnych warunków do umowy pośrednictwa wynagrodzenie w pełnej wysokości należy się pośrednikowi w następujących przypadkach:

- 1) w każdym przypadku zawarcia przez zamawiającego umowy zbycia oferty w rozumieniu § 1 ust. 2 niniejszych warunków ogólnych umowy pośrednictwa
- 2) gdy pośrednik wyszuka kontrahenta deklarującego wolę zawarcia umowy zbycia oferty lub składającego ofertę nabycia na warunkach zgodnych z umową lub zawarze z kontrahentem umowę rezerwacyjną a zamawiający po powzięciu o tym wiedzy, wypowie umowę pośrednictwa lub w jakikolwiek sposób zmieni jej warunków, co skutkować będzie odstąpieniem przez kontrahenta od zamiaru zawarcia umowy zbycia oferty
- 3) gdy z przyczyn zawinionych przez zamawiającego nie dojdzie do zawarcia umowy zbycia oferty, jeśli to było poprzedzone zawarciem z kontrahentem umowy warunkowej lub przedwstępnej lub protokołu uzgodnień określającego warunki umowy zbycia oferty lub dokonaniem innych czynności w szczególności ustnych uzgodnień określających warunki umowy zbycia oferty oraz podjęciem działań zmierzających do zawarcia tej umowy
- 4) gdy zamawiający zataił informacje dotyczące oferty w szczególności sporów spadkowych z nią związanych, zajęcia oferty przez komornika, toczących się w związku z ofertą postępowań sądowych, administracyjnych, podatkowych, zadłużenia oferty, w wyniku czego kontrahent wycofa wolę zawarcia umowy nabycia oferty.

W dniu 8 marca 2014r. powód zawarł z A. K. umowę rezerwacyjną/ deklarację zakupu działki nr (...) za cenę 30.000 zł. Termin wydania i termin zawarcia umowy właściwej określono na dzień 5 maja 2014r. Pod umową rezerwacyjną pozwany M. K. własnoręcznie podpisał oświadczenie o akceptacji warunków powyższej umowy. Tego samego dnia powód, pozwany i zainteresowany kupnem A. K. podpisali protokół uzgodnień dotyczący sprzedaży działki nr (...).

Na kopii umowy rezerwacyjnej pozwany w górnym prawym rogu zamieścił oświadczenie, iż rezygnuje ze sprzedaży, bez wskazania uzasadnienia.

W dacie sporządzenia przedmiotowej umowy pozwany posiadał jedynie prawo do użytkowania działki nr (...). Już w 2011r. działkę nr (...) przekazał nieodpłatnie do korzystania na rzecz P. B. za zgodą Zarządu Rodzinnych O. Działkowych NEPTUN przy ul. (...) w S.. Ona z niej korzystała do 2015r. O tej sytuacji informowała będąc w biurze powodowej spółki, deklarując jej sprzedaż na pokrycie kosztów, które pozwany miał zapłacić z tytułu przedmiotowej umowy. Propozycja nie została zaakceptowana.

Pismem z dnia 5 maja 2014r. powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 2.460 zł wynikającej z umowy pośrednictwa w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania. Wezwanie do zapłaty zostało odebrane przez pozwanego w dniu 8 maja 2014r. Pozostało bezskuteczne.

Dowód:

- **umowa pośrednictwa w zbyciu oferty z 08.03.2014r. wraz z ogólnymi warunkami do umowy pośrednictwa k. 14-15,**
- **pełnomocnictwo z 02.01.2014r. k. 203,**
- **zeznania P. P. k. 223-225,**
- **umowa rezerwacyjna z 08.03.2014r.k. 16,**
- **umowa rezerwacyjna z 08.03.2014r. z oświadczeniem o rezygnacji k. 17,**

- protokół uzgodnień z 08.03.2014r. k. 18,

- wezwanie do zapłaty z 05.05.2014r. z potwierdzeniem obioru k. 19-21

- zeznania świadka P. B. k. 207-208,

- zeznania świadka H. Z. k. 208-210.

Sąd zważył, co następuje :

Powództwo wywiedzione przez powoda okazało się uzasadnione w całości co do należności głównej i co do żądania w zakresie odsetek ustawowych.

Należało zauważyć, że swoje roszczenie strona powodowa opierała na zawartej z pozwanym umowie pośrednictwa w obrocie nieruchomościami, na mocy której zobowiązała się do podjęcia czynności zmierzających do wyszukania kontrahenta i przygotowań niezbędnych do zawarcia umowy zbycia oferty. Powód wskazał, że tego samego dnia pozyskał dla pozwanego kontrahenta, z którym podpisano umowę rezerwacyjną oraz protokół uzgodnień. Wedle powoda z uwagi na odstąpienie przez pozwanego od umowy rezerwacyjnej nie doszło do sprzedaży, jednak jemu jako pośrednikowi, który świadczył usługę pośrednictwa należy się wynagrodzenie w kwocie 2.460 zł.

Pozwany natomiast podniósł szereg zarzutów takich jak niewykazanie roszczenia, przedawnienie roszczenia, brak legitymacji czynnej procesowej, zarzut nieważności umowy pośrednictwa oraz niewykonanie umowy pośrednictwa.

W tym miejscu należy wskazać, że umowa pośrednictwa w obrocie nieruchomościami unormowana została w art. 180 ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami (dalej: u.g.n.) i stanowi ona nowy typ umowy nazwanej. Zgodnie z treścią art. 180 ust. 3 u.g.n.: „ Zakres czynności pośrednictwa w obrocie nieruchomościami określa umowa pośrednictwa. Umowa wymaga formy pisemnej pod rygorem nieważności”.

Pomiędzy stronami nie było sporne, że strony łączyła umowa pośrednictwa w zbyciu oferty z dnia 8 marca 2014r. Spór dotyczył zaś przede wszystkim zasadności żądania przez stronę powodową zapłaty wynagrodzenia za świadczone usługi.

Do sądu należało więc dokonanie ustaleń w zakresie, czy treść zawartej pomiędzy stronami umowy stworzyła warunki, w których po stronie pozwanego powstał obowiązek zapłaty wynagrodzenia za pośrednictwo w zbyciu oferty, z którą wystąpił pozwany.

Sąd dokonując ustaleń oparł się przede wszystkim na podstawie zebranych w sprawie dokumentów, w tym przede wszystkim na podstawie umowy pośrednictwa z dnia 8 marca 2014r. i ogólnych warunkach do tej umowy, ale także pozostałych dokumentach złożonych do akt sprawy i zeznań przedstawiciela powoda P. P., zeznań świadka P. B. i świadka H. Z. w zakresie w jakim korelowały z pozostałym materiałem dowodowym. Zeznania te nadto były spójne, konkretne i stąd zostały uznane za wiarygodne.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że bezsporną była okoliczność zawarcia przez strony umowy pośrednictwa w zbyciu oferty z dnia 8 marca 2014r. Zgodnie z treścią umowy przedmiotem oferty była działka nr (...). Wskazać należy, że na umowie widnieje również przekreślony numer działki (...), pod którym widnieją parafki. W tym zakresie pojawiły się rozbieżności, bowiem zgodnie z twierdzeniem powoda, pozwany zwrócił się o sprzedaż działki nr (...), zaś pełnomocnik pozwanego podniósł, iż jego zamiarem była sprzedaż działek o nr (...), w związku z czym nie można mówić o skuteczności wykonania umowy pośrednictwa przez powoda. Zeznania H. Z. w tym zakresie sąd uznał za przekonujące. Świadek zeznał bowiem, iż z uwagi na to, że pozwany ostatecznie zdecydował się na sprzedaż wyłącznie działki nr (...), to nr 215 został na umowie skreślony i zaparafowany przez nią i przez pozwanego. Istotne są też zeznania świadka P. B., która zeznała, iż działka nr (...) już od 2011r. „ była jej własnością” w związku z decyzją pozwanego o jej nieodpłatnym przekazaniu za zgodą Zarządu ROD. Wskazać należy więc, że podniesiony przez pozwanego zarzut niewykonania umowy jest niezasadny. Zarzut niewykazania roszczenia

podniesiony przez pozwanego również okazał się nietrafny. Podstawą zobowiązania pozwanego jest bowiem umowa pośrednictwa w zbyciu oferty, która została własnoręcznie podpisana przez pozwanego, a jego kopia poświadczona przez profesjonalnego pełnomocnika w osobie radcy prawnego została złożona do akt sprawy. Pozwany zarzucił również brak legitymacji czynnej po stronie powoda oraz zarzut nieważności umowy, bowiem umowę pośrednictwa za stronę powodową podpisała H. Z. jako osoba nieuprawniona. Powód w odniesieniu do podnoszonych przez pozwanego okoliczności złożył do akt pełnomocnictwo z dnia 2 stycznia 2014r. udzielone H. Z. do zawierania w imieniu spółki Grupa Inwestor Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. umów pośrednictwa w obrocie nieruchomościami, a w tym wszelkich aneksów do tych umów, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, odbioru wszelkich zaświadczeń dotyczących zawartych z klientami umów pośrednictwa. Wskazać w tym miejscu również należy, że o istnieniu czy braku legitymacji procesowej decyduje prawo materialne na podstawie podanego w pozwie stanu faktycznego, więc okoliczności na jakich opiera się legitymacja procesowa stron winny być w danej sprawie udowodnione tak, by sąd mógł dokonać na tej podstawie ustaleń faktycznych. Poczynione zaś w toku niniejszego postępowania ustalenia jednoznacznie prowadzą do wniosku, iż na podstawie przedłożonych do akt dokumentów, można ustalić, że powód jest podmiotem uprawnionym do występowania w niniejszej sprawie po stronie powodowej. Zarzut braku legitymacji czynnej po stronie powoda oraz zarzut nieważności umowy zgłoszone przez pozwanego nie mogły więc zostać uwzględnione. Pozwany zgłosił także zarzut przedawnienia. Odnosząc się do zarzutu przedawnienia wskazać należy, że zgodnie z utrwalonym stanowiskiem judykatury, aprobowanym w piśmiennictwie prawniczym umowa pośrednictwa stanowi typ umowy nazwanej unormowanej w przepisach ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami i z uwagi na to, że unormowanie to nie ma wyczerpującego charakteru, w sprawach nieuregulowanych do umowy pośrednictwa w obrocie nieruchomościami będą miały odpowiednie zastosowanie przepisy dotyczące umów podobnych, zawarte w kodeksie cywilnym. Jak przyjmuje się w judykaturze unormowanie umowy pośrednictwa zbliża ją najbardziej do umowy agencyjnej (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 2005 roku, V CSK 295/05). W tej sytuacji, gdy ustawa o gospodarce nieruchomościami nie zawiera ogólnych przepisów o przedawnieniu roszczeń, w kwestii tej będą mieć zastosowanie ogólne przepisy kodeksu cywilnego, a więc art. 118 k.c., przewidujący dla roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej trzyletni termin przedawnienia (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 maja 2015 roku, III CSK 346/14). Z uwagi na to, że bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne (art. 120 § 1 k.c.), zainicjowany wymagalnością roszczenia powoda z tytułu wynagrodzenia za czynności pośrednictwa w dniu 8 marca 2014r., tj. po podpisaniu umowy pośrednictwa początek biegu terminu przedawnienia nie upłynął więc przed datą wytoczenia powództwa w dniu 2 czerwca 2014r, dlatego też także ten zarzut zgłoszony przez pozwanego nie zasługiwał na uwzględnienie.

Skoro - jak ustalono - umowa w zakresie zapłaty wynagrodzenia nie została wykonana powodowi przysługuje roszczenie o zapłatę tego wynagrodzenia w kwocie 2.460 zł.

W zakresie żądania odsetek ustawowych od dnia 16 maja 2014r. do dnia zapłaty, należy wskazać, że pozwany został wezwany do zapłaty kwoty 2.460 zł w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania. Wezwanie pozwany odebrał w dniu 8 maja 2014r, dlatego też żądanie zasądzenia odsetek od dnia 16 maja 2014r. do dnia zapłaty jest uzasadnione.

Skoro świadczenie, które było przedmiotem spornej umowy miało na celu osiągnięcie określonego rezultatu jakim było podjęcie czynności zmierzających do wyszukania kontrahenta i przygotowań niezbędnych do zawarcia umowy zbycia oferty, to tym samym powyższe przesądza jednoznacznie o tym, że żądanie powoda o zapłatę wynagrodzenia za świadczone usługi pośrednictwa jest w pełni uzasadnione. Zaznaczyć należy, iż sąd nie przeprowadził dowodu z przesłuchania pozwanego albowiem pomimo wezwania go na rozprawę w dniu 29 stycznia 2019r. nie stawił się i nie usprawiedliwił swojego niestawiennictwa. Stąd ten dowód został pominięty. Natomiast przeprowadzenie dowodu z przesłuchania świadka A. K. nie było możliwe albowiem świadek zmarł.

Mając powyższe na względzie sąd orzekł jak w pkt I wyroku.

W punkcie II wyroku Sąd, na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c.. orzekł o kosztach procesu. Mając powyższe na uwadze sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 617 zł tytułem kosztów procesu. Jednakże łączne koszty procesu poniesione przez powodową spółkę stanowiły kwotę : 1.017 zł, na którą składała się kwota 100 zł wniesiona

tytułem opłaty od pozwu, kwota 600 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego (obliczona na podstawie § 6 pkt 3 rozporządzenia z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenie przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu – Dz.U. z 2013r. Nr 490), kwota 17 zł tytułem opłaty skarbowej uiszczonej od udzielonego pełnomocnictwa oraz kwota 300 zł tytułem uiszczonej zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego. Jednakże pozwany został zwolniony od kosztów sądowych, które w niniejszej sprawie zamknęły się kwotą 400 zł (z tytułu opłaty sądowej od pozwu i zaliczki na poczet wynagrodzenia kuratora) i w tej części nie mógł zostać obciążony.

Z uwagi na to, że w imieniu pozwanego nieznanego z miejsca zamieszkania występował początkowo kurator procesowy i podjął w jego imieniu czynności t.j. złożył odpowiedź na pozew należało mu przyznać wynagrodzenie za podjęte czynności ustalone w oparciu o § 6 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2012 r. w sprawie w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy udzielonej przez radcę prawnego z urzędu Dz.U. z 2013r. Nr 490 w związku z § 1 rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 listopada 2013r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej (Dz. U. poz. 1476) przy uwzględnieniu jego nakładu pracy. Zaznaczyć należy, iż przepisy obowiązujące w dacie wniesienia pozwu t.j. przywołane rozporządzenie nie regulowało dolnej granicy wynagrodzenia kuratora. Wynika to jednoznacznie z § 1 ust. 1 przywoływanego rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 13 listopada 2013 r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej (Dz. U. z 2013 r. poz. 1476), zawierającego sformułowanie "wysokość wynagrodzenia nie może przekraczać". Tym samym sąd uznał, iż przyznanie tej stawki w wymiarze połowy stawki minimalnej – 600 zł jest uzasadnione zakresem czynności, które podjął kurator w niniejszej sprawie.

W punkcie IV wyroku Sąd przyznał pełnomocnikowi z urzędu kwotę 738 zł tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną pozwanemu z urzędu, ustaloną w oparciu o § 6 ust. 3 w zw. z § 2 ust.3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2012 r. w sprawie w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenie przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu t.j. Dz.U. z 2013r. poz.461) albowiem skoro pozwany przegrał spór w całości nie było podstaw do obciążenia tymi kosztami strony powodowej, nadto zostało złożone oświadczenie, iż koszty te nie zostały uiszczone w części ani w całości.

Odnosząc się na koniec do wniosku pozwanego o odstąpieniu od obciążania go kosztami procesu przytoczenia wymaga art. 120 k.p.c. Zgodnie z którym w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Przepis ten ustanawia zasadę słuszności, będącą odstępstwem od zasady odpowiedzialności za wynik procesu; jest rozwiązaniem szczególnym, niepodlegającym wykładni rozszerzającej, wykluczającym stosowanie wszelkich uogólnień, wymagającym do swego zastosowania wystąpienia wyjątkowych okoliczności. Nie konkretyzuje on pojęcia wypadków szczególnie uzasadnionych, pozostawia ich kwalifikację, przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności danej sprawy, sądowi (por. m.in. postanowienie SN z dnia 20 grudnia 1973 r., II CZ 210/73, LEX nr 7366). Do okoliczności branych pod uwagę przez sąd przy ocenie przesłanek zastosowania dyspozycji omawianego przepisu według doktryny zaliczyć można nie tylko te związane z samym przebiegiem postępowania, lecz także dotyczące stanu majątkowego i sytuacji życiowej strony. Za trafny należy natomiast uznać pogląd, zgodnie z którym sama sytuacja ekonomiczna strony przegrywającej, nawet tak niekorzystna, że strona bez uszczerbku dla utrzymania własnego i członków rodziny nie byłaby w stanie ponieść kosztów, nie stanowi podstawy zwolnienia - na podstawie art. 102 - z obowiązku zwrotu kosztów przeciwnikowi, chyba że na rzecz tej strony przemawiają dalsze szczególne okoliczności, które same mogłyby być niewystarczające, lecz łącznie z trudną sytuacją ekonomiczną wyczerpują znamiona wypadku szczególnie uzasadnionego. (postanowienie SN z dnia 8 grudnia 2011 r., IV CZ 111/11, LEX nr 1119554). W orzecznictwie podkreśla się, iż całokształt okoliczności, które mogłyby uzasadniać zastosowanie tego przepisu powinny być ocenione z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego. Sąd doszedł do przekonania, że w przedmiotowej sprawie nie zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek, o którym mowa w powyżej cytowanym przepisie, który uzasadnia odstąpienie od obciążania pozwanego kosztami procesu. Sąd wziął pod uwagę postawę pozwanego w niniejszej sprawie, także to, iż

brak przeprowadzenia dowodu z jego przesłuchania nie pozwolił na potwierdzenie dowodowo twierdzeń pozwanego i poczynienie jeszcze bardziej dokładnych ustaleń faktycznych związanych z przyczyną rezygnacji z umówionej transakcji sprzedaży. Nawet zawnioskowany świadek P. B. w swych zeznaniach nie wskazała w sposób bezpośredni na te powody rezygnacji, przyznając, że „pozwany mówił, że nie ma gdzie mieszkać i tam jest jego jedyny dom”. W tej sytuacji skonfrontowanie twierdzeń strony powodowej z twierdzeniami pozwanego było możliwe w toku jego przesłuchania. Sama trudna sytuacja majątkowa pozwanego nie mogła być u podstaw zastosowania art. 102 k.p.c. Nadto zauważyć należy, iż od kosztów sądowych (które zamknęły się kwotą 400 zł) pozwany został przez sąd zwolniony. W związku z powyższym sąd obciążył pozwanego kosztami w kwocie 617 zł.

SSR Anita Wolska

Sygn. akt I C 535/16

ZARZĄDZENIE

Dnia 21 lutego 2019 r.

1. odnotować,
2. odpis wyroku wraz z odpisem uzasadnienia doręczyć pełn. pozwanego oraz powodowi z pouczeniem nr 13, kopia do akt
3. akta przedłożyć z apelacją, wpływem innych pism lub za 28 dni.

SSR Anita Wolska